

Folketingets Kulturredvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

14. marts 2013

Folketingets Kulturredvalg har den 8. marts 2013 stillet mig følgende spørgsmål, nr. 5 (Lov nr. 120), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 8. marts 2013 fra IFPI Danmark og DR, jf. L 120 - bilag 7.

Svar:

Den foreslåede § 66 a har til formål at gennemføre artikel 1, stk. 2, litra c, nr. 2a i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/77/EU af 27. september 2011 (beskyttelses-tidsdirektivet), som har følgende ordlyd:

”Hvis fonogramproducenten 50 år efter, at fonogrammet blev udgivet lovligt, eller, såfremt en sådan udgivelse ikke har fundet sted, 50 år efter, at fonogrammet blev offentliggjort lovligt, ikke udbyder eksemplarer af fonogrammet til salg i tilstrækkeligt antal eller ikke gør det tilgængeligt for offentligheden ved trådbunden eller trådløs udsendelse på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden har adgang til det fra steder og på tidspunkter, de selv vælger, kan den udøvende kunstner hæve kontrakten, i henhold til hvilken den udøvende kunstner har overført eller overdraget sine rettigheder til optagelsen af sin fremførelse til en fonogramfremstiller (herefter benævnt »overførelses- eller overdragelseskontrakt«). Retten til at hæve overførelses- eller overdragelseskontrakten kan udøves, hvis producenten senest et år efter, at den udøvende kunstner i overensstemmelse med det foregående punktum har meddelt, at han agter at hæve overførelses- eller overdragelseskontrakten, ikke udfører begge de udnyttelseshandlinger, der er omhandlet i nævnte punktum. Den udøvende kunstner kan ikke give afkald på denne hæveret. Hvis et fonogram indeholder optagelse af flere udøvende kunstners fremførelser, kan de hæve deres overførelses- eller overdragelseskontrakter i henhold til gældende national lovgivning. Hvis overførelses- eller overdragelseskontrakten hæves i henhold til dette stykke, ophører

fonogramfremstillernes rettigheder til fonogrammet.” (Kulturministeriet fremhævning)

For læsevenlighedens skyld er der i ovenstående tekststykke understreget de dele, som umiddelbart har relevans for den problemstilling, som DR's og IFPI Danmarks henvendelse vedrører.

Det ændringsforslag, som er fremsendt til Kulturudvalget, medfører, at ordet ”eller” i den foreslåede § 66 a, stk. 1, nr. 1, ændres til ”og”. Ændringsforslaget fremsættes for at korrigere en fejllæsning af den citerede bestemmelse gående ud på, at de to betingelser, som fremgår ovenfor i den citerede bestemmelse, skal forstås som kumulative betingelser og ikke alternative.

Konsekvensen af ændringen er, at en producent af lydoptagelser – f.eks. et pladeselskab – både skal udbyde eksemplarer af en lydoptagelse til salg i tilstrækkeligt antal og gøre den tilgængelig for offentligheden on demand (på internettet), før en udøvende kunstner afskæres fra at afgive et varsel til producenten om, at den udøvende kunstner agter at hæve overdragelseskontrakten.

DR og IFPI Danmark bemærker i deres henvendelse, at det fremsatte ændringsforslag er i direkte modstrid med direktivteksten. Kulturministeriet er ikke enig i dette, men finder, at direktivet nødvendigvis må læses sådan, som det fremgår af ændringsforslaget.

DR og IFPI Danmark fokuserer på ordet ”eller”, der binder de to betingelser sammen i den ovenfor citerede bestemmelse og konkluderer ud fra det, at der er tale om en såkaldt ”enten/eller”-konstruktion. Ordet ”enten” fremgår dog ikke af den citerede bestemmelse.

Sætningen er opbygget således, at fokus i stedet skal være på ordene ”ikke”, som står foran begge betingelser:

”Hvis fonogramproducenten 50 år efter, at fonogrammet blev udgivet lovligt, eller, såfremt en sådan udgivelse ikke har fundet sted, 50 år efter, at fonogrammet blev offentliggjort lovligt, ikke udbyder eksemplarer af fonogrammet til salg i tilstrækkeligt antal eller ikke gør det tilgængeligt for offentligheden ved trådbunden eller trådløs udsendelse på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden har adgang til det fra steder og på tidspunkter, de selv vælger, kan den udøvende kunstner hæve kontrakten.” (Kulturministeriets fremhævning)

Denne dobbelte brug af ordet ”ikke” får den konsekvens, at producenten skal udføre begge udnyttelseshandlinger, hvis den udøvende kunstner skal afskæres fra at afgive varsel til producenten om, at den udøvende kunstner agter at hæve overdragelseskontrakten. Uden at nævne begge betingelser kan det forklares således, at hvis producen-

ten ikke gør det ene eller ikke gør det andet, så kan den udøvende kunstner afgive varsel om ophævelse til producenten. Det er dermed ikke tilstrækkeligt, hvis producenten kun udfører én af udnyttelseshandlingerne.

Den fortolkning, som DR og IFPI Danmark gør sig til talsmand for i deres henvendelse, ville kræve en sætningskonstruktion, som ville betyde, at producenten kun skulle udføre én af ovenstående handlinger, før den udøvende ikke kunne hæve kontrakten. Direktivet er dog ikke formuleret således.

Den fortolkning, som ændringsforslaget er et udslag af, hænger endvidere godt sammen med det forhold, at der længere nede i den citerede bestemmelse står:

”Retten til at hæve overførelses- eller overdragelseskontrakten kan udøves, hvis producenten senest et år efter, at den udøvende kunstner i overensstemmelse med det foregående punktum har meddelt, at han agter at hæve overførelses- eller overdragelseskontrakten, ikke udfører begge de udnyttelseshandlinger, der er omhandlet i nævnte punktum.” (Kulturministeriets fremhævning)

Hvis en producent f.eks. hverken udbyder eksemplarer af fonogrammet til salg i tilstrækkeligt antal eller gør det tilgængeligt for offentligheden on demand, kan den udøvende kunstner meddele producenten, at den udøvende kunstner agter at hæve kontrakten. Hvis producenten vil afværge denne ophævelse af kontrakten, har producenten et år til at udføre begge udnyttelseshandlinger. Hvis DR's og IFPI Danmarks læsning af den citerede bestemmelse var korrekt, ville det være tilstrækkeligt, hvis producenten blot udførte én af udnyttelseshandlingerne. Det fremgår dog klart af direktivbestemmelsen, at begge udnyttelseshandlinger skal udføres.

I henvendelsen fra DR og IFPI Danmark anføres det endvidere, at en konsekvens af ændringsforslaget vil være, at DR tvinges til at foretage kommerciel udgivelse, som DR ikke har erhvervet rettighederne til. Dette er ikke korrekt, og problemstillingen er adresseret i bemærkningerne til det fremsatte lovforslag (L 120). Følgende fremgår under pkt. 5.3. i de almindelige bemærkninger:

”DR kan i sagens natur ikke iværksætte en udnyttelseshandling, som DR ikke har erhvervet ret til at foretage enten gennem individuelle eller kollektive aftaler. I tilfælde af at DR ikke har erhvervet ret til at foretage fx tilrådighedsstillelse on demand, kan ophør af overdragelsesaftalen ikke bero på, at DR undlader at foretage en sådan udnyttelse, som DR ikke har juridisk ret til at foretage.”

Det er i øvrigt værd at bemærke, at lovforslagets § 66 a kun omhandler lydoptagelser, som enten er udgivet eller offentliggjort for mere end 50 år siden. Hvis det ikke var for beskyttelsestidsdirektivet, der forlænger beskyttelsestiden fra de nuværende 50 år til 70 år, så ville rettighederne til de lydoptagelser, som henvendelsen fra DR og IFPI

Danmark omhandler, være udløbet. Uden beskyttelsestidsdirektivet ville DR og IFPI Danmark ikke have nogen rettigheder til de lydoptagelser, der er mere end 50 år gamle, og DR og IFPI Danmark er naturligvis ikke forpligtet til at efterkomme betingelserne i den foreslåede § 66 a.

Endelig skal det fremhæves, at EU-kommissionen på et møde den 30. januar 2013 i Copyright Contact Committee, som omhandlede implementeringen af beskyttelsestidsdirektivet, oplyste, at bestemmelsen i beskyttelsestidsdirektivet skal læses, som det fremgår af ændringsforslaget. Andre lande, herunder Sverige, har tilkendegivet, at de læser bestemmelsen på samme måde.

På baggrund af ovenstående fastholdes det fremsatte ændringsforslag til den foreslåede § 66 a, stk. 1, nr. 1. Ændringsforslaget er nødvendigt for, at direktivet gennemføres korrekt i dansk lovgivning.

Marianne Jelved